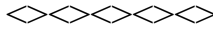

revánban megrendezett szovjet-örmény képzőművészeti tárlatokon is. Eddigi életművének legjelesebb darabjai az Orosz Múzeumban találhatóak és természetesen műtermében, a maga tervezte-díszítette bútorok között.

dr. Benedek Katalin
művészettörténész

Az érem másik oldala.

A Füzetek 1997 évi 7. számában megjelent egy cikk, „Hitvallás” címmel, amely körvonalazta a hazai örmény kisebbségi élet problémáit. Az ott leírtak azóta egyre jobban markánsabbá váltak, bizonyos értelemben elmélyültek. Odáig jutottak egyes örmény képviselők, hogy kizártak az országos testület tagjai közül (törvénytelen módon, mert nem tőlük kaptam a mandátumomat) és megpróbálják kiterjeszteni hatalmukat a vezetésem alatt álló Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzatra is, amely véleményem szerint az utolsó szellemi bástyája az általam képviselt magyar örmény vonalnak.

Az ARARÁT 1998 február 24.i számában a következő cikk jelent meg a címlapon: ...”Végül keserű szavakkal határoztak dr. Issekutz Sarolta képviselő kizárásáról, annak reményében, hogy ezzel pont kerülhet arra az áldatlan, hosszú ideje folyó, méltatlan vita végére, amely annyit ártott már a képviselőasszony jóvoltából a hazai örménység jóhírének.” .

Az éremnek két oldala van. A másik oldal a következő.

- Mindig is magyarörménynek tartottam magam, azaz örmény gyökerekkel rendelkező, magyarul beszélő, erdélyi származású (félíg székely) magyar állampolgárnak, aki a magyarságára mindig is büszke volt. Magyarságomat Erdélyben is merem hangoztatni. Örmény identitásomat is büszkén vállalom. Örmény őseim Mária Teréziától azért kapták a nemességet egyéni érdemeiken kívül, mert néhány társukkal együtt a hazai örménység Erdélyben, elsősorban Erzsébetvárosban való letelepedésének legfőbb előmozdítói voltak. Őseim sokat tettek a hazáért és városukért, sikeresen szerepeltek a közéletben, (országgyűlési képviselő, alispán, törvényszéki tanácselnök, Legfelsőbb Bírósági bíró, a Gyulafehérvári Rom. Kath. püspökség ügyvédje, laptulajdonos, ügyvéd, stb.), a tudományban (akadémikus), a gazdasági életben (kereskedők). Büszke vagyok arra is, hogy Kiss Ernő aradi vértanú nagyanyja Issekutz leány volt. A mult természetesen nemcsak dicsőség, hanem kötelesség is, az ősök emlékét nemcsak ápolni és őrizni kell, hanem annak szellemében cselekedni a mindennapokban.
- Véleményem szerint minden kisebbség, így az örménység is sokszínű és olyan működési feltételeket kell biztosítani, amely lehetővé teszi mindenki számára, a maga közösségének megtalálását. A kisebbségen belül több kezdeményezésnek kell teret biztosítani és nem szabad a pártállami elvek szerinti egy kézben lévő kulturpolitikát

folytatni. Örülni kell a társadalmi szerveződéseknek, mint pl. az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület megalakulásának és nem támadni azt. Az emberek majd eldöntik maguk, mely programot tartják érdekesnek, hasznosnak és oda mennek, amely érdekli őket. Törekedni kell a minél szélesebb tevékenységi körre, minél több ember aktivizálására.

- A kisebbségi önkormányzat nem gazdasági vállalkozás, hanem kulturális autonómia, a pénzeket nem a saját megélhetésre kell fordítani.
- A pénzek elosztása során figyelembe kell venni a számarányokat, így például azt, hogy a magyar-örménység hazánkban több mint 95 %-át teszik ki az örmény kisebbségnek (ők az Erdélybe I. Apaffi Mihály idején betelepült 3000 örmény család leszármazottai) és az ő jogukon kapta meg az örménység a kisebbségi önkormányzat alakításának lehetőségét (több mint 100 éves ittlét és számottevő számszerűség).
- A kisebbségi tevékenységnek demokratikusnak kell lennie, felejtve a korábbi pártalami beidegződéseket.

Ezen és ehhez hasonló alapelvek megtartása folyamatos belső konfliktusokat okozott az önkormányzaton belül sok fontos kérdésben, hogy csak néhányat említsek meg:

A székhely és örmény centrum kérdése

A székhelyválasztással kapcsolatosan kezdetben közösen azt kívántuk elérni, hogy legyen egy örmény centrum, ahol helyet kap a kultúra és a hivatali tevékenység.

Már csak aláírásra vártak a szerződések a Bartók Béla uti központtal kapcsolatban, amikor állítólag akadályok merültek fel (ekkor már félreállítottak) és váltás történt, mégpedig a Dunaház irányába. E választás abszolút ellenkezett minden korábbi elvárással, hiszen rendkívül magas üzemeltetési költségű és az eredetileg tervezett funkciókra használhatatlan központ alakult ki. (pl semminemű rendezvényt nem lehet itt tartani). Az iroda a hétvégén nem használható, a költségek olyan magasak, hogy abból bérelni is lehetett volna. Így az állami támogatást teljesen feleslegesen elherdáltuk. A fővárostudtán kívül csak az országos elhelyezését kérték itt megoldani, így majdnem sikerült a fővárosi önkormányzatnak székhely nélkül maradnia. Az V. kerületi örmény centrumnak három hibája van, az egyik a teljesen bizonytalan üzemeltetési, tulajdoni viszony. Ez egy gazdasági vállalkozása valakinek.. A második hiba az, hogy egy adott kerülettől vált függővé az örménység, illetve annak vezetőjétől, Avanesian Alextól. A harmadik hiba, hogy nem biztosított az a nyitottság a külső személyek felé, amely adott esetben a tervezett együttesben bent lett volna, pl. örmény étterem, kávézó, amely az utcán át az örmény megjelenést nyilvánossá és állandóvá tette volna.

Az örmény nyelvűség

Mindig is harcot kellett folytatni, hogy a kisebbségen belül ne az örmény legyen a hivatalos nyelv. Diszkriminatívnak tartom, hogy néhány önkormányzatban - az országban és a II. kerületben - olyan Működési Szabályzatot fogadnak el, amelyek felté-

telként szabják az örmény nyelvűséget az elnök vonatkozásában. Az ARARÁT újság kétnyelvűségének ezt a formáját sem tartom elfogadhatónak. A hazai örménységen belül ugyanis minimális az örmény nyelvismeret.

Az ARARÁT újság problémája

Élve az állam adta lehetőséggel az örményeknek is lehetett újságjuk, amelyre 7 millió forintot kapnak évente. Az újságot minden határozat nélkül Avanesian Alex egy vállalkozásnak kiadta, a feleségét kinevezte felelős szerkesztőnek, biztosítva ezáltal, hogy csak az jelenhet meg amit Ő akar. Mivel külső cég kapta meg az újságot, így lényegében nem kell elszámolni a testületnek, így a testület ma azt sem tudja hány példányban jelenik meg, kik kapják, kik milyen honoráriumokat kapnak. Az újságban nagyobb ma a cenzúra, mint 1848 előtt volt ! Magyarörmény cikkek, programok nem jelenhetnek meg, ha nem a sajátjaikról van szó. Az alternatív kiadvány megjelentetését természetesen megtiltják.

A templom és múzeum problémája

Kifejezetten zavar és ennek mindig is hangot adtam, hogy ma az öseink adakozásából felépített, örmény-katolikus templomunk lényegében nem a hazai örménykatolikusok egyháztanácsa által irányított. A korábbi egyháztanács szétzilálása után egy titokban lejátszott, puccsszerű választást követően alakult egyháztanács vette át a hatalmat. Ma a saját öseink által adományozott múzeumba csak Avanesian Alex elnök (a felesége az egyháztanács világi elnöke) kifejezett engedélyével léphet be az akit Ő érdemesnek tart arra. Kifejezetten olyan irányban halad az egyháztanács működése, amely az örménykatolikus magyar anyanyelvű hívők eltávolodását eredményezheti.

Erdélyben kötött megállapodások

Erdélyben kifejezetten olyan tevékenységet folytatnak, amely nem az ottéló magyar anyanyelvű örmény közösségek érdekeit szolgálja. Tudtukon kívül kötnek olyan megállapodásokat nevünkben (Avanesian Alex, Zachariás Klára, Károlyi Zsaszmen), amelyekkel azonosulni nem tudunk. Véleményem szerint támogatni kellene az erdélyi magyarörmény egyesületek, szervezetek önálló működését, amelyeknek természetesen joguk van együttműködni a bukaresti románörmény szervezettel.

A klubélet

A közösségi élet megteremtését tartottam a legfontosabbnak, ezért hoztam létre a Fővárosi Örmény Klubot 1996 tavaszán. Folyamatosan támadtak érte, minden feljelentésben egyik vádpontként szerepelt. A választások közeledtével rájöttek képviselőtársaim, hogy tényleg kellene valamit csinálni a közösségi élet területén. Ma meg akarják folytatni a Fővárosi Örmény Klubot, mert ragaszkodtam az önálló arculathoz, nem voltam hajlandó bevinni Avanesian Alex irányítása alá. Ma ezen klub támogatását meg kívánják szüntetni.

A képviselők díjazása

A képviselők ma úgy érzik, a tiszteletdíj nekik jár, akkor is ha nem csinálnak semmit (esetenként megtévesztésképpen nem tiszteletdíj, hanem költségterítés formájában veszik fel a pénzt, azaz elszámolják autójuk használatát, taxiszámlákat, lakás telefonszámlákat, stb.). Pl. Simon J. Zaven 1997-ben a fővárosban összesen két testületi ülés-

sen vett részt, egyetlen projektet sem vállalt és mégis több mint 300.000 Ft-jába került a fővárosi önkormányzatnak. És még mennyibe az V. kerületnek valamint az országos önkormányzatnak ?

Moldován Domokos egy rendezvény megszervezéséért 100000 Ft-ot kért a tiszteletdíján felül, minden további költsége elszámolása mellett..

Az ANI kétlapos ujság négy száma közel 600.000 Forintjába került a Fővárosnak, nagyrésze Zachariás Klára, dr. Detre Csabáné, Károlyi Zsaszmen és Károlyi János zsebébe. Kiemelem, hogy nem az ellen vagyok, hogy a képviselők díjazásban részesedjenek, de azért a képviselői munkát el is kell végezni.

Az átláthatóság és a nyilvánosság.

Ma senkinek, még a képviselőnek sem szabad betekinteni az Országos Önkormányzat pénzügyi és gazdasági életébe, súlyos vétségnek számít, ha valaki a testületen elhangzottokról tájékozódni akar, vagy tájékoztatni kíván. Még a határozatok sem kerülnek nyilvánosságra, a jegyzőkönyvek hónapokig nem kerülnek kiadásra még a képviselőknek sem.

A demokrácia megcsúfolása.

Az általam előkészített működési szabályzat teljes kidobása után olyan Szervezési Működési Szabályzat van életben, amely lehetővé teszi Avanesian Alex elnök úrnak, hogy gyakorlatilag bármiben dönthet (néhány tanácsadó bevonásával), pénz, kultúra, együttműködés, stb. Aki nem azt teszi amit Ő mond az kirekesztődik mindenből. Például, aki egy rendezvényt szervez (az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület által szervezett egyházi konferencia), amely nem tetszik Avanesian Alex Úrnak, akkor attól elhatárolódnak, azt nem támogatják és mivel létezik egy háttér megállapodás, (amelyet kizárólag én nem írtam alá), amelynek értelmében minden örmény kisebbségi önkormányzat elfogadta Avanesián Alex irányítását, így egyetlen önkormányzat sem támogatta azt. Még az elnökletem alatti fővárosi önkormányzat sem. Mi ez, ha nem kézivezérlés ?

Gazdálkodási elvek

Nem értek egyet az Országos Örmény Önkormányzat gazdasági tevékenységével sem. Kifejezetten gazdaságtalannak tartom, hogy a MOL részvényeket pillanatok alatt értékesítették, így súlyos milliókat veszített az önkormányzat. és felélte a hazai örménység jövőjének anyagi alapját (utánunk az özönvíz).

Az országos pazarló gazdálkodása (pl. többszáz személyes fogadás a HILTONban), nem az önkormányzat feladatát képező ügyek (menekültügy, stb) dotálása inkább szolgálja Avanesian Alexnek a világörménység szervezetében betöltött funkcióját, mint a hazai örménység kulturális autonómiáját.

A leváltásom közvetlen oka nem ideológiai, hanem igen egyszerűen gyakorlati. Kértem az elnök urat, mint képviselő, hogy szeretnék betekinteni az Országos Örmény Önkormányzat számlái közé és látni szeretném a székházzal kapcsolatos dokumentációt. Ezt követően rendkívüli közgyűlést hívtak össze Debrecenben egy bál kapcsán és határoztak a kizárásomról. Ezt követően közölték, most már nincs jogom betekinteni az iratokba !?

A fővárosi testületnél is hasonló okokat vélhetünk fel. Működési Szabályzat változtatását terjesztettem elő, amelyben javasoltam, hogy azok a képviselők, akik nem vesznek részt a képviselői munkában azok tiszteletdíjat legyen joga a testületnek megvonni illetve módosítani. Ezt követően bizalmatlanságot jelentettek be ellenem és a testületbe az Országos Önkormányzat prominens személyeit kívánját behozni (Károlyi Zsaszmen, dr. Detre Csabáné, Károlyi János és természetesen Karapetián Karine, az országos elnök neje, akinek a révén Avanesian Alex kézivezérleése a fővárosi önkormányzatnál is megvalósulhatna. Hogy ezt megtehetik, abban igen fontos szerepe van Zárugné Tancsin Katalin fővárosi képviselőnek, akinek szavazata meghatározó a fentiek megvalósulásában és aki szintén aláírta az ellenem beadott feljelentéseket .

Összefoglalva: az Országos Örmény Önkormányzat vezetője és néhány köréje csapódó, általában nem is örmény identitású, hanem kizárólag gazdasági alapon tevékenykedő képviselő a teljes hatalmat a kezébe vette, diktatórikusan kívánja irányítja a közösség életét, olyan irányt szabva, amely nem felel meg a többségben lévő hazai magyar anyanyelvű örmény kisebbség érdekeinek.

Felhívom a Tisztelt Olvasók figyelmét, hogy mérlegelje, valóban én ártok a hazai örménység jóhírének, vagy talán a fenti magatartású „képviselők” .

E mérlegelés igen fontos az elkövetkező jelölések és választások előtt.

dr. Issekutz Sarolta
örmény kisebbségi képviselő

Ünnepi hangverseny

Az ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK Kulturális Egyesület egyéves évfordulója alkalmából ünnepi hangversenyt rendezett 1998. február 14-én (szombaton) 19 órakor a budai Alsóvizivárosi (Kapucinus) Plébánia Templomban, Budapest I. Fő u. 32. alatt.

A hangversenyen közreműködtek:

Fancsali Bence (klarinét), Fancsali János (orgona), Fancsali Mária (ének),
Fogolyán Kristóf (fuvola), Lukin László (műsorvezető).

A hangversenyműsor híven tükrözte a hazai magyar-örmények hagyományörző, de ugyanakkor minden újra, ismeretlenre kiterjedő művelődési életét. Az ottani őseinktől ránk hagyott legértékesebb kincsünkkel, erdélyi gyökereinkkel kapcsolatosak a Kájoni Kódex és Croner Daniel művei. Katolikus hitvallásunkat épp úgy megtaláljuk, mint a magyarsággal vallott identitásunkat: Kodály és Liszt művei ezt bizonyítják. Az egyetemes zeneirodalom legnagyobbjai: Bach, Handel, Haydn, Mozart mellett a barokk három olasz zeneszerzővel szerepelt. Ritkaság számba vehető Franck a húsvétal kapcsos-